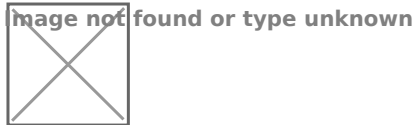

Patriarhul Daniel le recomandă clericilor bucureșteni modelul sfinților tămăduitori: O sursă inepuizabilă de inspirație

La deschiderea Conferinței pastoral-misionare a clericilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, Patriarhul Daniel le-a recomandat slujitorilor altarului modelul sfinților tămăduitori ca fiind „o sursă inepuizabilă de inspirație pentru pastorația contemporană”.

Potrivit Preafericirii Sale, modelul sfinților tămăduitori oferă „principii și practici care pot contribui la redescoperirea dimensiunii personale a actului medical și a importanței rugăciunii pentru vindecare”.

Conferința pastoral-misionară a clericilor din Eparhia Bucureștilor se desfășoară luni și marți, la Palatul Patriarhiei.

Mesajul integral:

Sfinții tămăduitori fără de arginți sunt slujitori ai puterii vindecătoare a lui Hristos
Preasfințiile Voastre,
Preacuvioși și Preacucernici Părinți,

Potrivit hotărârii Sfântului Sinod, în al doilea semestru al anului 2024, activitatea pastoral-misionară a Bisericii Ortodoxe Române va include o aprofundare a dimensiunii pastoral-misionare și hagiografic-liturgice a cinstirii sfinților tămăduitori fără de arginți (ἀνάργυροι), ca modele ale îmbinării harului vindecător cu slujirea dezinteresată a aproapelui suferind, așa cum accentuează și imnografia bisericească: „Toată nădejdea punându-și în ceruri, vistierie nefurată loruși sfinții și-au agonisit; în dar au luat, în dar dau celor bolnavi tămăduiri”[1].

Domnul Iisus Hristos, așa cum ne învață Sfânta Scriptură și scrierile Sfinților Părinți, este Doctorul sufletelor și al trupurilor, El fiind, în același timp, Doctor și Medicament (Medicus et Medicamentum)[2], așa cum anunțau mai înainte profeții Vechiului Testament: „El a luat asupra Sa durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat” (Isaia 53, 4).

Însă Domnul Iisus Hristos nu a venit în lume doar pentru o simplă însănătoșire a omului, ci spre a-i dăruia viața cea veșnică (cf. Ioan 11, 25). De aceea, „scopul Bisericii nu este să dea lumii un mod de a supraviețui sau de a dobândi o viață cât mai lungă, ci viața care biruiește moartea”[3]. Hristos Însuși fiind vindecătorul sufletului și al trupului, ne-a dăruit Sfânta Euharistie ca leac nu doar pentru tămăduirea sufletului și a trupului, ci și spre iertarea păcatelor și viața de veci (cf. Ioan 6, 54).

Domnul Iisus Hristos, Maica Sa și Sfinții tămăduitori fără de arginți sunt adevărații vindecători ai bolnavilor, de multe ori, inspirând lucrarea medicului, care tratează.

Tradiția cinstirii sfinților tămăduitori în Biserica Ortodoxă își are originea în perioada apostolică, avându-l ca prim reper pe „Luca, doctorul cel iubit” (Coloseni 4, 14), care a îmbinat în persoana sa atât știința medicală, cât și harul propovăduirii Evangheliei. Această dublă vocație – medicală și duhovnicească – va deveni paradigmatică pentru o întreagă pleiadă de sfinți vindecători.

În aceeași perioadă apostolică, se remarcă și Sfânta Mare Muceniță Tecla, ucenică a Sfântului Apostol Pavel, care inaugurează prezența sfintelor femei tămăduitoare în Biserică.

În tradiția ortodoxă, tipologia sfinților tămăduitori fără de arginți (fără plată) reflectă diversitatea manifestării harului vindecător în Biserică: „Fără de sfârșit este harul sfinților, pe care de la Hristos l-au luat. Pentru aceasta și moaștele lor, cu dumnezeiască putere neîncetat lucrează minuni; ale căror nume fiind cu credință chemate, izbăvesc de boli netămăduite”[4].

De aceea, întâlnim sfinți care au avut pregătire medicală formală și au îmbinat știința vremii lor cu harul dumnezeiesc, precum Sfântul Apostol și Evanghelist Luca, Sfinții Cosma și Damian din Asia sau Sfântul Mare Mucenic Pantelimon. Alături de aceștia, tradiția bisericească îi cunoaște pe sfinții care au primit darul facerii de minuni, fără a avea o pregătire medicală, precum Sfântul Spiridon al Trimitundei sau Sfântul Grigorie Taumaturgul. O categorie aparte o constituie sfinții ale căror moaște au devenit izvoare de vindecare după moartea lor, precum Sfântul Ierarh Nectarie de la Eghina, Sfântul Ierarh Luca al Crimeei sau Sfântul Nichifor Leprosul.

Tradiția vie a sfinților tămăduitori continuă să definească înțelegerea ortodoxă a vindecării ca proces integral, care îmbină dimensiunea medicală cu cea spirituală, oferind un model relevant pentru dialogul contemporan dintre știință și credință.

Sfinții tămăduitori fără de arginți rămân un reper fundamental pentru lucrarea pastoral-misionară contemporană, oferind un model de slujire autentică ce transcende veacurile. În contextul actual, caracterizat de o accentuată tehnologizare a actului medical și de o tendință spre depersonalizare a relației medic-pacient, exemplul acestor sfinți vindecători readuce în prim-plan dimensiunea profund personală și spirituală a actului terapeutic.

Tradițiile locale privind cinstirea sfinților tămăduitori s-au dezvoltat organic în diferite spații ale Ortodoxiei, îmbogățind patrimoniul spiritual al Bisericii. Aceste tradiții includ rânduieli specifice de rugăciune, procesiuni cu sfintele moaște, și practici pastoral-liturgice adaptate contextului local. În spațiul românesc, de exemplu, cultul sfinților tămăduitori s-a împletit armonios cu practica pastorală a Bisericii, cu Spovedania, Sfințirea apei, Sfântul Maslu, Sfânta Împărtășanie, Acatistele Sfinților Doctori fără de arginți ș.a.

Experiența eclesială acumulată de-a lungul secolelor în locurile de pelerinaj și în jurul moaștelor sfinților tămăduitori demonstrează eficacitatea acestei abordări integrale. Vindecările minunate cheamă pe creștini la o transformare spirituală profundă, o întărire a credinței și o reorientare a vieții spre mântuire.

Perpetuarea acestor tradiții în contextul contemporan necesită o adaptare înțeleaptă la realitățile actuale, păstrând însă neschimbată esența spirituală a modelului vindecător. Aceasta implică dezvoltarea unor programe pastoral-misionare care să îmbine elementele tradiționale ale îngrijirii creștine cu cunoștințele și tehnologiile medicale moderne, într-o sinteză care să răspundă atât vindecării trupești, cât și vindecării spirituale ale omului zilelor noastre.

Modelul sfinților tămăduitori necesită o abordare integrală a persoanei suferinde,

care nu se limitează la tratarea simptomelor fizice, ci urmărește restaurarea echilibrului sufleteș și trupesc al omului. Preoții și personalul medical creștin sunt chemați să îmbine competența profesională cu sensibilitatea pastorală, oferind bolnavilor nu doar îngrijire medicală, ci și asistență spirituală.

Esențialul pastorației bolnavilor se conturează astfel ca o sinteză creatoare între rigoarea științifică a medicinei moderne și profunzimea spirituală a vieții creștine ortodoxe.

Modelul sfinților tămăduitori rămâne o sursă inepuizabilă de inspirație pentru pastorația contemporană, oferind principii și practici care pot contribui la redescoperirea dimensiunii personale a actului medical și a importanței rugăciunii pentru vindecare. Experiența eclezială bogată în acest domeniu constituie un tezaur spiritual care poate contribui la dezvoltarea unor abordări pastoral-misionare adaptate provocărilor secolului al XXI-lea, păstrând vie tradiția vindecării integrale a persoanei în lumina Evangheliei lui Hristos.

Toți acești sfinți tămăduitori oferă speranță celor disperați, dăruiesc vindecare acolo unde medicii nu pot vindeca boli grele. Sfinții taumaturgi, ca membre ale Trupului tainic al lui Hristos, Îl fac cunoscut lumii pe Domnul Iisus Hristos ca fiind Doctorul cel Mare, Care le-a dăruit și lor darul vindecărilor, așa cum ne învață imnografia Bisericii noastre: „Ce vă vom numi pe voi? Doctori ce vindecați sufletele și trupurile, tămăduitori de patimi nevindecate, care în dar tămăduiți pe toți, luând darurile de la Mântuitorul Hristos, Cel Ce dăruiește nouă mare milă”[5].

În concluzie, să nu uităm că sănătatea este un dar de la Dumnezeu, iar acest dar trebuie păzit, îngrijit și sfințit. Dacă l-am pierdut, trebuie să-l căutăm cu multă credință și speranță, rugându-ne lui Dumnezeu, Maicii Domnului și Sfinților tămăduitori fără de arginți să ne vindece sufletul de păcate și trupul de boli, spre slava lui Dumnezeu, bucuria Bisericii și a noastră mântuire.

Binecuvântăm deschiderea lucrărilor Conferinței pastoral-misionare de toamnă a clericilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, rugându-ne Preasfintei Treimi să reverse darurile Sale cele bogate asupra tuturor slujitorilor sfintelor altare.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Note:

[1] Stihiră din slujba Vecerniei la prăznuirea Sfinților și făcătorilor de minuni, doctori fără de arginți, Cosma și Damian din Asia, luna noiembrie, ziua întâi, în: Mineiul pe

noiembrie, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2017, p. 7.

[2] Aurelius Augustinus, Sermo 329, 1-2, în: PL 38, 1454-1455.

[3] Georgios Mantzaridis, Morala creștină, vol. II, trad. de Diac. Cornel Constantin Coman, București, Ed. Bizantină, 2006, p. 474.

[4] Stihiră din slujba vecerniei la prăznuirea Sfinților și făcătorilor de minuni, doctori fără de arginți, Cosma și Damian, din Asia, Mineiul pe noiembrie, p. 7.

[5] Slava Stihoavnei, Vecernia la prăznuirea Sfinților și făcătorilor de minuni, doctori fără de arginți, Cosma și Damian, în: Mineiul pe noiembrie, p. 9.

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro